

Athenæum

X, 2004

METRICIANA

Даследаванні і матэрыялы
Метрыкі Вялікага Княства Літоўскага

Том III

ATHENÆUM

COMMENTARII HISTORIÆ ET CULTURÆ

V O L U M E N X

MIENSCI

MMIV

ATHENÆUM

АЛЬМАНАХ ГІСТОРЫІ І КУЛЬТУРЫ

METRICIANA

Даследаванні і матэрыялы
Метрыкі Вялікага Княства Літоўскага

ТОМ III

МІНСК

2004

Рэдакцыйная калегія:

Святлана Абросымава

(Днепрапятроўскі гістарычны музей, Украіна)

Георгі Я. Галенчанка

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, Мінск)

Алег Дзярновіч, галоўны рэдактар

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, Мінск)

Артурас Дубоніс

(Інстытут гісторыі Літвы, Вільня)

Валеры Мянжынскі

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, Мінск)

Анджэй Рахуба

(Інстытут гісторыі Польскай Акадэміі Навук, Варшава)

Уладзімір Свяжынскі

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, Мінск)

Ганна Л. Харашкевіч

(Інстытут славяназнаўства Расійскай Акадэміі Навук, Масква)

Гэты том альманаху выйшаў у свет дзякуючы
падтрымцы Уладзіміра Свяжынскага

METRICIANA: Даследаванні і матэрыялы Метрыкі Вялікага Княства Літоўскага. Том III. – Мінск: Athenaeum, 2004. – 298 с. (Athenaeum X)

ISBN 985-6374-03-0

Трэці том альманаху METRICIANA працягвае запачаткаваную ў 2001 годзе традыцыю навуковага выдання, прысвечанага ўнікальнаму корпусу крыніцаў па гісторыі нашага рэгіёну Еўропы – Метрыцы Вялікага Княства Літоўскага.

© Athenaeum, 2004

© Тэксты – аўтары, 2004

© Міхал Вайтовіч, вокладка, 2004

ЗМЕСТ

Працяг традыцыі. Слова ад рэдактара
11–17

Склад Метрыкі

Инна П. СТАРОСТИНА. К вопросу о составе «Книги Витебского замкового суда» в Литовской Метрике (Книга № 228)
18–34

Публікацыя крыніцаў

Алег ЛІЦКЕВІЧ. Распараджэнні Жыгімонта Аўгуста адносна ўласных гаспадарскіх (вялікакняскіх) маёнткаў пасля заключэння Люблінскай уніі 1569 году
(два дакументы з 52-й Кнігі запісаў Метрыкі ВКЛ)
35–56

Historica: Метрыка як крыніца

Валеры МЯНЖЫНСКІ, Алег ДЗЯРНОВІЧ. Шляхта, іншыя землеўласнікі і землеўладальнікі ды іхныя зямельныя ўладанні ў Берасцейскім, Камянецкім і Кобрынскім паветах у другой палове XV – першай палове XVI ст. (паводле Кнігаў №№ 12–33 Метрыкі ВКЛ)
57–196

Дадатак

Карта: Берасцейскі, Камянецкі і Кобрынскі паветы ў другой палове XV – першай палове XVI ст. Склаў карту *Віктар ЦЕМУШАЎ*

Археаграфія

Анна Л. ХОРОШКЕВИЧ. Археографическая комиссия Императорской Академии наук и ее традиции издания Литовской Метрики
197–204

Linguistica: Мова і Метрыка

Артурас ДУБОНІС. Да праблемы дзяржаўнай мовы
ў Вялікім Княстве Літоўскім
205–219

Уладзімір СВЯЖЫНСКІ. Вяртаючыся да дыскусіі
пра афіцыйную мову ВКЛ
220–227

Уладзімір СВЯЖЫНСКІ. Паверх бар'ераў: Маскоўская мова
ў Вялікім Княстве Літоўскім
228–240

Электронны архіў Метрыкі ВКЛ

Алег ЛІЦКЕВІЧ. Агляд гістарычных Веб-сайтаў
241–250

Галерэя метрыкантаў

Зігмонтас КЯЎПА. Зборнікі матэрыялу Літоўскай Метрыкі, падрыхтаваныя Сімонасам Даўконтасам
251–265

Навіны, хроніка

Алег ДЗЯРНОВІЧ. Віленская канферэнцыя “Першы Літоўскі Статут і яго эпоха”
266–280

Кнігі Метрыкі ВКЛ, апублікаваныя ў 1987—2004 гадах

281–291

Актуальныя працы па падрыхтоўцы кніг Метрыкі ВКЛ да друку

292–293

Звесткі пра аўтараў

294–296

Правілы для аўтараў

297

METRICIANA
THE RESEARCHES AND THE MATERIALS OF THE METRICA
OF THE GRAND DUCHY OF LITHUANIA

Volume III, 2004

CONTENTS

Continuation of a Tradition. From the Editor

11–17

Structure of the Metrica

Inna P. STAROSTINA. To a Problem on Structure of the “Vitebsk Castle Court” Book in the Lithuanian Metrica (Book No 228)

18–34

The Publication of Sources

Aleh LICKIEVIČ. The Sigismundus Augustus’ Orders about Own Majesty (Grand-Ducal) Estates after the Conclusion of the Lublin Union 1569 (Two Documents from the Book of Inscriptions 52 of the Metrica of the Grand Duchy of Lithuania)

35–56

Historica: The Metrica as a Source

Valery MIANŽYNSKI and Aleh DZIARNOVIČ. Nobility, Gentry, other Landowners and their Ground Possession in Bieraście (Brest), Kamianiec and Kobryn Regions (Paviety) in the Second Half 15th – First Half 16th Century (on Materials of the Books Nr. 12—33 of the Metrica of the Grand Duchy of Lithuania). Supplement: Map by *Viktar TSEMUSHAU*

57–196

Study and Publication of Texts

Anna L. KHOROSHKEVICH. The Archaeographic Commission of the Imperial Academy of Sciences (Russia) and its Tradition of the Publication of the Lithuanian Metrica
197–204

Linguistica: Language and Metrica

Artūras DUBONIS. About a Problem of the State Language in the Grand Duchy of Lithuania
205–219

Uladzimir SVIAŽYNSKI. Returning to a Controversy about the Official Language in the Grand Duchy of Lithuania
220–227

Uladzimir SVIAŽYNSKI. Through a barriers: Moskow (Russian) Language in the Grand Duchy of Lithuania
228–240

The Electronic Archive of the Metrica

Aleh LICKIEVIČ. Survey of the Historical Web Sites
241–250

Metricist Gallery

Zigmantas KIAUPA. The Collections of a Material of the Lithuanian Metrica
Prepared by Simonas Daukantas
251–265

News

Aleh DZIARNOVIČ. "The First Lithuanian Statute and the Age". Conference in Vilnius

266–280

The Published Books of the Metrica of the Grand Duchy of Lithuania, 1987–2004

281–291

Preparation of the Publications of the Books of the Metrica. Actual activity

292–293

Author Details

294–296

Notes for Contributors

297

Кошт паводле дамоўленасці

*Навуковае выданне
Штогадовы альманах*

METRICIANA

Даслед:аванні і матэрыялы
Метрыкі Вялікага Княства Літоўскага

ТОМ III

Адказы за выпуск: *Алег Дзярновіч*
Карэктурa і стыль-рэдактурa: *Уладзімір Свяжынскі*
Вёрстка і афармленне : *Міхал Вайтовіч*
Арыгінал-макет: *Anima Studio*

ATHENÆUM COMMENTARII HISTORIÆ ET CULTURÆ VOLUMEN X

Пасведчанне № 1480 ад 19.V.2000. Заснавальнік – Алег Дзярновіч

Падпісана да друку 10.XII.2004. Афсетны друк. Фармат 62 x 84 (1/16)
Гарнітура Times. Ум. друк. арк. 12,5. Ул.-выд. арк. 14. Наклад 300 асобнікаў.

Замова №. 252/04. Смаленская абласная друкарня імя Смірнова,
г. Смаленск, пр. імя Ю. Гагарына, 2.

